

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

VII. Viderunt Ægyptij mulierem, quòd esset pulchra nimis. Genes. c. 12. v.
14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75950)

potius mari vastissimo comparavero, juxta illud Psalmistæ: *Hoc mare magnum, & spatiosum* Psal. 103. v. 25. non errabo; in hoc enim mare omnes Adæ filij, per hæreditariam protoparentis labem, incidentes, miserè statim ab initio submersi fuere, nemine prorsus evadente, præter unicam Cœlestem Cloeliam, Virginem Beatissimam, immaculatam Numinis genitricem. Hæc enim verò sola, per medias turbidi maris procellas, ab omnî peccato servata, gloriari poterat: *Gyrum Cœli circuii sola, & profundum abyssi penetravi, & in fluctibus maris ambulavi.* Eccle. 24. v. 8. Si

ergò Romani, in memoriam Cloeliæ suæ, pretiosissimam erexerunt statuam, quidni & MARIÆ, nostris in cordibus, perpetuam erigamus memoriam, singularis devotionis, erga immaculatam ejus conceptionem?

§. 7. *Anagramma.*

regIna, à LVCTVosâ POMILabe 42.
Defensa.

Regia nata, evadens luctum amari pomi!

Versio litteralis

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS VII.

§. I. *Scriptura.*

43. PVLChra nIMIs, haVDLæsa.

Genes. c. 12. v. 14. *Viderunt Ægyptij mulierem, quod esset pulchra nimis.*

Ingressò quondam, cum dilectissimâ suâ uxore Sarai, Abrahamo Ægyptum, insolita peregrinæ hujus mulieris species, formæque decor incomparabilis, adeò statim omnium in se Ægyptiorum oculos rapuit, ut velocissimo, ad ipsum Pharaonis Regis palatium, cursu contendentes Principes, miris alienam hanc pulchritudinem laudibus, pleno ore, deprædicarent. Cum itaque (ut ipsis Sacræ Scripturæ verbis rem enarrem) *ingressus esset Abram Ægyptum, viderunt Ægyptij mulierem, quod esset pulchra nimis, & nuntiaverunt Principes Pharaoni, & laudaverunt eam apud illum, & sublata est mulier in domum Pharaonis, Abram verò bene usi sunt, propter illam.*

v. 14. & seq.

Porro, quam aliam præfigurare tunc poterat mulier illa, *pulchra nimis*, quam Beatissimam Virginem MARIAM? quæ Sacris in canticis, haud immeritò *c. 1. v. 7. pulcherrima inter mulieres* celebratur, ut potè, quæ pulchritudinem suam origi-

nalem nullo unquam momento amisit, animæque puritatem, nec originali, nec actuali peccato labefactavit. Hanc proprijs aliquandò oculis conspiciens S. Dionysius Areopagita, O! quantis mox laudibus vix non Divinam ejus pulchritudinem concelebrare voluit? *Perspexi, ait, atque proprijs oculis intuitus sum, Deiformem, atque supra omnes Cœlicos Spiritus Sanctissimam Matrem Christi JESU, Domini nostri. Ductus sui, pergit ulterius, ad Deiformem præsentiam altissimæ Virginis, & tantus me, tamque immensus Divinus splendor circumfulsit, ut nec corpus infelix, nec Spiritus posset totius, ac tam æternæ felicitatis insignia sustinere. Concludit denique: Testor, qui aderat in Virgine DEUM, si tua Divina præcepta non me docuissent, hanc ego verum DEUM esse credidissem.* O pulchritudinem Virginis, infra DEUM, nulli certè alteri comparandam! Quid ergo mirum, MARIAM cum Josepho, Sponso castissimo, eandem aliquando Ægyptum ingressam, vidisse quidem, sed præ nimiam Virgineæ pulchritudinis claritate excæcatos, non recepisse Ægyptios? quæ tamen à Cœlesti Pharaone summè adamata, sublata est tandem in domum illius, & gloriosissimè in Cœlos assumpta,

Epist. ad Paul. præcepto.

ibid.

pta, non Josepho tantum purissimo Sponso, sed & omnibus huic Virgini immaculatæ devotis, hodieum benignissimè habitis, propter illam. Verum, ut ex hac ipsâ Deiparæ in Ægyptum profectio, immaculata ejusdem Conceptio meliùs innotescat, Historiam totam compendio percipite: Illufus à Magis Herodes, irâ, & invidiâ accensus, Regem verum Judæorum adhuc infantem formidabat, & sollicitè ad perdendum quærebat, ne Regni injustam possessionem amitteret. Quid inde? apparuit Angelus in somnis Sanctissimo MARIÆ Sponso Josepho, dicens ei: Surge, & accipe puerum, & Matrem ejus, & fuge in Ægyptum, & esto ibi, usque dum dicam tibi; Futurum est enim, ut Herodes querat puerum, ad perdendum eum &c. Liceat hinc quærere, cur, si Herodes JESUM infantem quærebat, & non matrem, admonetur Joseph ab Angelo, ut secum ferat in Ægyptum Filium, & Matrem? Tota Tyranni Regis sollicitudo erat, interficiendi Christum, non occidendi MARIAM: nam illum formidabat, & è medio tollere cupiebat, vel Regni ambitione, vel timore tyrannidis, non Matrem: Quare ergo Josepho præcipitur, ut simul cum Mariâ fugiat in Ægyptum? certè, quia, cum Herodis furor Christum quæreretur, ut interficeret, eo non adinvento, si Matrem inveniret, furorem & rabiem in eam converteret, judicans idem esse, Matrem, ac Filium interficere. Fugiant itaque ambo, ne in Matre Rex impius audeat complere, quod cupiebat in Filio. Ad rem ergo nostram: eo profusus modo, si originalis culpa MARIAM maculâset, auderet præsumere (superbè fati) etiam Christum infecisse; sic enim Christi, & MARIÆ communis est honor, eadem est gloria, inter utrumque tantâ est connexio, imo & *natura identitas* (ut cum Petro Damiano loquar) quòd contenta esset culpa, si MARIÆ pulchritudinem maculâset, putans, aliquo modo Christum in Matre infecisse. Hanc ergo pulcherrimam, speciosissimam, ac Deiformem

Matth. c.
2. v. 13.

Serm. 1.
de Nativ.

mem virginem, casto amore prosequamur, ut eâ mediante, fordibus peccatorum absterfis, pulchri, ac illæsi, ante conspectum Filij ejus, comparere possimus.

§. 2. *Authoritas.*

anastas IVs sI Naſta, DICens
ILLIbataM.

44.

1. *Ex secundâ Evâ, Christus tanquam ex lunâ plenâ, Mariâ, quæ nunquam imminuta fuit, aut defecit, aut privata fuit essentiali lumine.* l. 4. Anagog.
2. *Quis, dic mihi, ex hominibus, aut demonibus audebit dicere, quòd ea, quæ est ejusdem simul cum DEO essentialis, quòd ad carnem attinet, non sit ad imaginem & similitudinem ejus, qui ex ipsâ natus est? quomodò est Mater hujusmodi Filij, non ferens integram, & illasam Filij sui imaginem?* Lib. 6. Anagog. Quæst.

§. 3. *Ratio.*

Labes origInarla, VenIaLI
MagIs InDeCens.

45.

EX illo Cant. 4. *Tota pulchra es amicea, & macula non est in Te,* communiter probant Theologi, B. Virginem nunquam commisisse peccatum veniale, ut docet D. Thom. in Summâ, & primo sent. Atqui hoc magis probat de peccato originali. Ergò, si B. Virgo fuit sine peccato veniali, multò magis fuit sine peccato originali. min. prob. quòd quis habet majorem maculam, eò quis magis dicitur maculatus: Ergò, si ex eo, quòd B. Virgo dicatur sine maculâ, inferunt Theologi, eam esse sine peccato veniali, multò magis inferre debent, eam esse sine peccato originali, cum hæc major sit macula: hoc enim, & non illud tollit amicitiam DEI, hominemque æternæ pænæ, ac damni reum efficit, atque ita compensat, quod in ratione voluntarij minus habet. Confirmatur hoc ipsum ex Concil. Trid. quod Anathema dicit, afferentibus, Deiparam, vel venialiter, DEUM offendisse, ante Filium DEI conceptum; eò quòd impium foret dicere, DEUM à Matre, quæ venialem noxam aliquandò contraxisset, car-

carnem sumpſiſſe. Atqui magis impium eſſet, aſſerere, Chriſtum ex eâ Matre carnem ſumpſiſſe, quæ majorem habuiſſet maculam venialî, ſicut eſt peccatum originale. Ergo in B. Virgine magis eſſet indecens labes originaria, quàm venialis.

§. 4. *Hiſtoria.*

46. Inſpectâ DEI MatrIs effigIe, VIRgo ILLæſa.

Cùm in expeditione Neapolitanâ, Anno Milleſimo, quingentefimo Nonageſimo quinto, Carolus hujus nominis Octavus, Galliarum Rex, Italiæ imminens, puellam quandam admodum ſpecioſam obſervâſſet, illicò in eam tam impuris exarſit ignibus, ut jubens eam ad ſe adduci, turpe jamjam crimen volenti nolenti Virgini inferre ſtatuert. Explèſſet hic utique Rex deteſtandam cum illâ libidinem, niſi, inſpectâ DEI MatrIs effigie, illæſa evaſiſſet; cùm enim ad Regium jam cubile vî perducta, animadverteret, ad lecti latus, Tabulam quandam puriſſimæ Virginiſ dependere, ſic Regem, generoſâ modeſtiâ, eſt allocuta: Rex præpotens ! Virginem Matrem reverere, cujus hic tabulam intueris, obque ejus illibatum florem, meum tu ne decerpas! ſi me Virginem deperis, hanc omnibus alijs pulchriorem, quia immaculatè conceptam, Virginem aſpice! ejus tenero amori da pudorem illum meum, quem fædo deluſus amore, ſtatuisti miſerè delibare! Plura dixiſſet, niſi amaræ lachrymæ, ac devota erga Virginiſ imaginem ſuſpiria vocem intercluſiſſent. Et ecce! Rex, quantumvis fædo libidinis ardore hæc tènus vehementiſſimè accenſus, mox, ut in MARIAM immaculatam oculos direxit, Ejus adèò percitus eſt pulchritudine, ut alterius puellæ quaſi immemor, libidinem omnem ſenſerit perfectiſſimè extinctam, hancque puellam, pudicitia magis, quam corporis pulchritudine commendabilem, caſtè veneratus, ſuis reddiderit illæſam, officium prætereà extinctæ libidiniſ, ſibi

ab eâ ſanctè exhibitum, Regiâ dote, puellæ præſtitâ, compenſarit. *Marcelin de Piſe in Feſto Concept,*

§. 5. *Symbolum.*

VIRgInea NVMInIs genITrIX, In Ipſo ConCePTIonIs InstantI, à Labe pVra, CarbVnCVLVs, noCtV refVLgens. 47.

Fulmineo veluti Carbunculus igne refulget
Nocte, sub obscuris lumina dans tenebris.
Sic sceleris primi mediâ jam nocte refulsit
Virgo parens, Geniti lumine plena sui.

Gemmula Carbunculi, in ornamento auri. Eccli. c. 32. v. 7.

§. 6. *Antiquitas.*

Matronæ eLegantIs statVa, à Leone CVſtoDIta. 48.

PHilippum Bonum, Burgundiæ Ducem, Anno Chriſti 1454. ſumptuoſiſſimum ſuis Proceribus apparâſſe convivium, complures referunt Scriptores, illud ſingulariter annotantes, inter alia Principaliſ Aulae decora, & ornamenta, conſpiciendam fuiſſe Marmoream Matronæ elegantis ſtatuum, ex cujus uberibus, veluti duobus fontibus jugiter ſcaturientibus, varia viſa ſint vina, variæ item aquæ odoriſeræ, admirabilî ſucceſſione, promanare.

nare. Ad basim columnæ, cui Matrona insistebat, alligatus accubabat Leo, animalium Rex fortissimus, quasi eidem ab omnî periculo defendendæ custos exhibitus, quod scutum ex collo Belluæ pendulum fatis exprimebat, hanc continens Epigraphen: *Nemo meam Dominam contingat!*

Nonnè hanc statuem pulcherrimam, pulcherrimæ inter mulieres, Deiparæ figuram dixerimus? illius nimirum Virginis, cujus castissima ubera, melle, & lacte Divini amoris, & gratiarum Cœlestium, ac misericordiarum tandiù manârunt, & etiamnùm manant, in singulare Filiorum suorum solatium. Sed ecce! adest propè illam, imò intra Sacra ipsius viscera aliquandò accubuit *Leo*, de tribu *Judâ*. Et quid ille? monet, clamat, rugit: *Nemo meam Dominum contingat!* Audis hoc infernalis serpens? cave tibi ab hoc Leone! audisne sinuose Draco

hunc Leonis rugitum? audis invide Dæmon? audis inferne? audis Adami macula? accedite, si potestis, si audetis, si tentatis congregi cum hoc Leone! Sed *nemo meam Dominam contingat!* hæc vox est, hæc sententia, hoc monitum Leonis, de tribu Judâ, fortissimi, qui suam sic Virginem, suam Matrem custodit. Timete igitur, qui aliter sentitis, Leonem hunc vindicem, non is patietur inultam suæ Dominæ injuriam. Hinc nemo de illâ loquatur probrôsè, nemo de illâ sinistrè sentiat, nemo affricet illi originariæ labis maculam &c.

§. 7. Anagramma.

Intacta à Væ MaLI, ab ADæ 49.
Labe pVra.

Intacta à Væ mali, Virgo semper munda!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS VIII.

§. I. Scriptura.

50. Chara VIRGO, DoLORE M EVæ Leniens.

Genes. c. 24. v. 67. *In tantum dilexit eam, ut dolorem, qui ex morte Matris ejus acciderat, temperaret.*

Dimisso in Mesopotamiam cum pretioso munerum apparatu, fidelissimo Abraham Patriarchæ vernaculo, Eliezer, ad quærendam omnî sollicitudine Virginem, quæ ejus esset tam meriti, quàm decoris, ut digna haberi posset, confors fieri Filij Abrahæ Heri sui, Isaaci, occurrit tandem, Numine sic disponente, Rebecca, pudica admodum Bathuelis filia, puella (ut Sacræ eam collaudant paginae) *decora nimis, Virgoque pulcherrima, & incognita viro &c.* Hanc porrò ex

oblato, non hominibus solùm, sed & camelis potu, agnoscens, ipsam esse mulierem, quam præparasset Dominus filio Domini sui, singulari gestiens gaudio, Bathuelem accessit, Filiam, oblatis ingentis pretij muneribus, in Isaaci Sponsam exposcens: nec magna adesse poterat difficultas, ubi Divina utrinque aderat præordinatio. Annuit igitur puella, si tamen parentes annuerent, nec recusant illi, quod Divinitus ipsis oblatum videbatur: fit valedictio, paternaque lachrymis intermixta benedictio: Abducitur à servo Rebecca, occurrit latbundus Isaac, *qui introduxit eam* (Sacrâ perhibente Historiâ) *in tabernaculum Saræ matris suæ, & accepit eam uxorem, & intantum dilexit eam, ut dolorem qui ex morte matris ejus acciderat, temperaret.*

Haud